

Komm, wir lesen!

Ein Ratgeber für Eltern mit Kindern in der ersten Klasse

Gel, okuyoruz!

Birinci sınıfı giden çocuklar için anne-babalara yönelik bir el kitabı

Chodź, poczytamy!

Poradnik dla rodziców z dziećmi uczęszczającymi do pierwszej klasy

Давай почитаем!

Советы родителям первоклассников

EINE INITIATIVE VOM

Bundesministerium
für Bildung
und Forschung

Prominente **Lesestart**-Botschafterinnen und -Botschafter machen sich für das Vorlesen stark:

*Ranga Yogeshwar,
Wissenschaftsjournalist und Buchautor:*

» Das Vorlesen ist die persönlichste Art der Wissensvermittlung, geprägt von Zuneigung und Offenheit. Wer seinen Kindern vorliest, weckt ihre Neugier und öffnet ihnen Türen ins Leben.«

The BossHoss, Musiker:

» Lesen ist für uns persönlich enorm wichtig und auch im Alltag unverzichtbar. Aber auch darüber hinaus sollten wir alle öfter ein Buch zur Hand nehmen und einfach mal abschalten. Daher unterstützen wir die Arbeit der Stiftung Lesen, damit kleine und große Cowboys beim Lesen fest im Sattel sitzen! «

Nazan Eckes, Fernsehmoderatorin:

» Viele Kinder und Jugendliche verbinden Lesen mit Zwang, sie entdecken viel zu spät oder gar nicht, dass Lesen unglaublich viel Spaß macht und hilft, das Leben und die Menschen besser zu verstehen. Dieses Interesse muss nur gezielt gefördert werden, damit es nicht verloren geht. «

Motsi Mabuse, Tänzerin:

» Lesen ist für die eigene Bildung unglaublich wichtig! Ich komme aus Südafrika und weiß, wie wichtig, aber auch schwierig es ist, eine andere Sprache zu lernen. Lesen hat mir dabei sehr gut geholfen. Außerdem kann ich beim Lesen entspannen und bekomme meinen Kopf (nach einem stressigen Tag) wieder frei. «

INHALT

Vorwort	2
Kinder wollen (lesen) lernen!	4
Vorlesen für Grundschulkinder	6
Leseförderung im Familienalltag	8
Ran an die Bücher	10
Gemeinsam alle Medien entdecken	13

Diesen Ratgeber gibt
es in vielen weiteren
Sprachen auf
www.lesestart.de

Türkisch | Türkçe 14

Polnisch | Polski 28

Russisch | Русский 42

Vorwort

Liebe Eltern,

endlich geht es los! Der Schulstart ist für Sie und Ihr Kind der Beginn einer neuen, aufregenden Lebensphase – und zugleich auch eine besondere Herausforderung. Denn der Grundstein für den Erfolg in der Schule wird nicht zuletzt in der Familie gelegt.

Vielleicht kennen Sie Lesestart bereits von Besuchen in Ihrer Kinderarztpaxis oder in Ihrer Bibliothek. Mit diesem aktuellen Ratgeber wollen wir Ihnen praktische Tipps und Anregungen rund um das das Thema (Vor-)Lesen geben.

Von nun an wird Ihr Kind in der Schule jeden Tag mit Buchstaben und Lesen zu tun haben. Das alleine genügt aber nicht, um dauerhaft seine Freude am Lesen zu wecken. Dafür braucht es Ihre Unterstützung. Fördern Sie die Neugierde und den Forscherdrang Ihres Kindes im Alltag, indem Sie gemeinsam spannende Geschichten entdecken.

Wenn Sie geduldig auf seine Fragen eingehen und sich über die vielen neuen Erlebnisse im Schulalltag unterhalten, zeigen Sie, dass Lesen und Lernen viel Spaß machen.

Es ist gut, wenn das Vorlesen weiterhin einen festen Platz in Ihrem Familienalltag hat. Denn auch wenn Ihr Kind nun selbst lesen lernt, liebt es Ihr Kind, wenn Sie ihm weiterhin Geschichten vorlesen, gemeinsam in Zeitschriften blättern oder sich zusammen spielerisch mit anderen Medien beschäftigen. So unterstützen Sie Ihr Kind und helfen ihm, sich gut in der Schule zurechtzufinden.

Wir wünschen Ihnen viel Freude mit den neuen Lesestart-Materialien und hoffen, dass Sie im Ratgeber viele Tipps finden, um zusammen mit Ihrem Kind in neue spannende Leseabenteuer einzutauchen. Gemeinsamer Lesespaß ist doppelter Lesespaß – und eine wichtige Investition in die Zukunft Ihrer Kinder!

Ihr Bundesministerium
für Bildung und Forschung

Ihr Lesestart-Team
der Stiftung Lesen

Kinder wollen (lesen) lernen!

Da stehen sie nun: die frischgebackenen Erstklässlerinnen und Erstklässler, aufgeregt und auch ein bisschen stolz!

Schon auf den ersten Blick erkennt man viele Unterschiede: Manche Kinder sind groß, andere eher klein, die einen sehr selbstbewusst, die anderen eher ein bisschen schüchtern.

Aber eines haben alle Kinder gemeinsam: Sie sind unendlich neugierig und wollen alles ganz genau wissen!

Neugierde ist die beste Grundlage

Kinder wollen ihre Welt entdecken und verstehen. Das sind die besten Voraussetzungen, um in der Schule u. a. selbst lesen zu lernen. Dabei können Sie Ihr Kind zuhause ganz leicht unterstützen, indem Sie zum Beispiel vorlesen.

ACTIONSTIPP: Was passt dazu?

Wenn Sie ein Buch über die Wüste lesen, sammeln Sie gemeinsam weitere Begriffe, die zum Thema „Wüste“ passen (z. B. Kamel, Sand, heiß, Oase usw.)

Mit gutem Beispiel vorangehen

Wenn Ihr Kind Sie selbst beim Lesen erlebt, steigert das seine Lust, lesen zu lernen.

Das kann beim morgendlichen Zeitunglesen, dem Blättern in einer Zeitschrift, dem Schmökern in einem spannenden Krimi oder Roman sein. Die Rezeptsuche in einem Kochbuch, das Lesen am Computer oder in einem Fachbuch zählen genauso dazu. Ihr Kind orientiert sich stark an dem, was Sie tun. Es wird auch versuchen, Ihnen in Sachen Lesen nachzueifern.

In vielen Familien ist das Vorlesen Frauensache. Aber auch Väter sind ein wichtiges (Lese-)Vorbild.

„Lisa will alles über Pferde wissen, da kann sie gar nicht genug bekommen ...“ (Tom, Vater)

Interesse wecken

Ihr Kind hat ein besonderes Hobby oder interessiert sich für ein bestimmtes Thema, z.B. für Tiere oder das Wetter? Das ist ein guter Ausgangspunkt, um sein Interesse am Lesen zu steigern.

Interesse zeigen

Kinder lieben es, über das, was sie gelesen, gehört oder im Fernsehen gesehen haben, zu sprechen. Nehmen Sie sich Zeit und lassen Sie sich den Inhalt einer Geschichte, eines Hörbuchs oder eines Films erzählen. Auch der Familienalltag bietet viele Gesprächsanlässe.

AKTIONSTIPP: Was sagst du dazu?

Fragen Sie, wie eine Geschichte ausgegangen ist, was Ihrem Kind gefallen hat oder welche Figur es besonders gerne mag.

So erfahren Sie etwas über die Lesevorlieben Ihres Kindes und über das, was es beschäftigt.

Vorlesen für Grundschulkinder

Vorlesen: Was?

Die Geschichten, die ein Kind in der ersten Klasse eigenständig lesen kann, sind am Anfang einfach gehalten. Wenn Sie auch weiterhin vorlesen, können Sie die Leselust Ihres Kindes fördern. Aktuelle Studien zeigen, dass Kinder, denen regelmäßig vorgelesen wird, mehr Freude am Lesen haben, häufiger lesen und durchschnittlich besser in der Schule mitkommen.

Besonders für die ersten Jahre in der Grundschule ist die Kombination von Vor- und Selberlesen ideal.

Vorlesen: Wie?

Ihr Kind hört gerne lustige oder spannende Geschichten. Lesen Sie lebendig, mit passender Betonung vor. Es macht ihm auch großen Spaß, sich beim Lesen mit Ihnen abzuwechseln und erste Wörter und später kleine Texte selbst zu lesen.

ACTIONSTIPP:

Du bist die und ich bin der ...
Geben Sie den Figuren in der Geschichte unterschiedliche Stimmen. Wenn Ihr Kind die Geschichte kennt, kann es selbst eine Rolle übernehmen. So können Sie die Geschichte abwechselnd lesen.

Beim gemeinsamen (Vor-)Lesen und Erzählen motivieren Sie Ihr Kind zum Selberlesen, wenn Sie

- eine lockere, angenehme und gemütliche Atmosphäre schaffen,
- ihm Ihre ganze Aufmerksamkeit schenken,
- ihm zuhören,
- gemeinsam mit ihm den Lesestoff auswählen,
- die Textlänge und den Schwierigkeitsgrad ganz langsam steigern,
- abwechselnd lesen,
- Ihr Kind loben,
- mit Begeisterung bei der Sache sind.

Nicht vergessen:

Jedes Kind ist anders und hat unterschiedliche Wünsche und Bedürfnisse, die sich im Laufe der Zeit ändern. Sie wissen am besten, was Ihr Kind mag und was ihm guttut!

„Elias ist ganz stolz, dass er seinen Geschwistern etwas vorlesen kann.“
(Nuran, Mutter)

Leseförderung im Familienalltag

Zuhören und sprechen

Zuhören schafft einen Zugang zur Sprache an sich, zu ihrem Aufbau und zu ihren Feinheiten. Erzählen Sie von Ihren eigenen Erfahrungen in der Schule. Das ist wichtig, damit Ihr Kind nacherleben kann, wie es Ihnen

selbst in der ersten Klasse erging. Das hilft Ihrem Kind, sich in andere hineinzuversetzen.

Indem Sie mit Ihrem Kind erzählen, gemeinsam mit ihm lesen oder sich etwas von ihm berichten lassen, schulen Sie sein Sprachgefühl und die Lust am Erzählen.

ACTIONSTIPP:

Aufgepasst und mitgemacht

Zu wichtigen Wörtern aus der Geschichte kann Ihr Kind ein Geräusch oder ein Zeichen machen, wenn es dieses Wort hört (z. B. klatschen, wenn es den Namen der Hauptfigur hört).

Ein Kind, das gut zuhören kann, kann sich auch besser konzentrieren. Das ist auch in der Schule wichtig.

„Ich lese und singe am liebsten auf Spanisch vor, da fühle ich mich am sichersten.“ (Daniel, Vater)

Das gemeinsame Singen unterstützt das Sprachgefühl und das Sprachverständnis Ihres Kindes.

(Vor-)Lesen geht in jeder Sprache

Lesen Sie Ihrem Kind in der Sprache vor, in der Sie auch sonst mit ihm reden. Beim bekannten Sprachklang fühlt Ihr Kind sich wohl, lernt neue Wörter kennen und stellt Zusammenhänge her.

Vieles, was Ihr Kind beim gemeinsamen Lesen und Erzählen lernt, ist nicht an eine bestimmte Sprache gebunden.

Viele Tipps für Bücher, Hörbücher, Apps in verschiedenen Sprachen finden Sie auch auf www.lesestart.de

Rituale schaffen

Der Alltag und die Freizeit von Kindern sind heutzutage ganz schön turbulent. Umso besser ist es, wenn es im Alltag auch ruhige Phasen gibt, die sich sehr gut für gemeinsamen Lese- und Vorlesespaß eignen. Am besten richten Sie feste Zeiten dafür ein.

Nach wie vor liebt Ihr Kind Rituale und braucht diese auch! Lesen Sie z. B. regelmäßig in der Woche eine Geschichte vor. Oft findet sich dafür abends eine gute Gelegenheit.

Für die Schulanfänger kann das ruhig schon ein längeres Buch sein. Ein paar Minuten genügen – das Kind weiß ja, dass die Fortsetzung folgt.

Nutzen Sie z. B. auch den Sonntag-nachmittag zum Geschichtenerzählen oder lesen Sie morgens gemeinsam den Comic in der Zeitung.

Ran an die Bücher

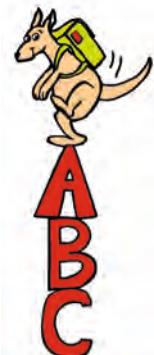
Das Lesestart-Buch

Haben Sie und Ihr Kind schon das Buch im Lesestart-Set entdeckt? Damit wollen wir Ihr Kind beim Lesenlernen unterstützen und gleichzeitig Ihre Freude am gemeinsamen Lesen im Familienalltag stärken.

In dem Buch, das extra für Lese-start entwickelt wurde, finden Sie Geschichten in unterschiedlichen Textarten: Mal ist es eine Geschichte zum Vorlesen, mal eine mit Bildern, die Ihr Kind benennt, oder eine mit kurzen Sätzen, die Ihr Kind nach einer Weile selbst lesen kann.

Erstlesereihen

Viele Kinderbuchverlage bieten spezielle Reihen für Leseanfänger an. Als Orientierung geben viele Verlage an, für welche Lesestufe die Bücher geeignet sind. Zum Vorlesen können Sie auch schon nach Titeln für fortgeschrittene Leser greifen. Zum Selberlesen eignen sich für die Erstklässler Titel der ersten Lesestufe.

Geschichten und Erzählungen

Spannende und lustige Geschichten sind bei Kindern besonders beliebt und begeistern Jungen und Mädchen gleichermaßen. In Erzählungen beispielsweise über Tiere oder Kinderbanden und in Familien- und Abenteuergeschichten findet jedes Kind seine persönliche Identifikationsfigur. Das motiviert zum Lesenlernen.

Sachbücher

Kinder-Sachbücher sind oft fantasievoll und informativ. Gerade für die Schulanfänger gibt es viele Titel und Reihen, die zum Entdecken, Staunen, Vorlesen und zum ersten eigenständigen Lesen einladen. Sie regen Kinder zum Fragen und Nachdenken an.

„Also ich finde, Jungs sind keine Lesemuffel. Unser Juri und sein Freund Max stöbern gerne in Sachbüchern.“ (Marek, Vater)

Comics und Zeitschriften

Viele Kinder lieben Comics und Zeitschriften. Die bunte Aufmachung, die vielen Bilder und die kurzen Texte sprechen gerade Leseanfänger an. Kinderzeitschriften verknüpfen Information mit Unterhaltung. Durch kleine Geschichten, Bastelanregungen, einfache Experimente, Rätsel und Spiele vermitteln sie Wissen zu vielen Themen.

„Anna findet es super, dass sie jetzt Wörter und Sätze aus ihren alten Bilderbüchern selbst lesen kann.“ (Maria, Mutter)

Wie findet man ein gutes Kinderbuch?

Eines ist sicher: Das „gute“ Buch gibt es nicht! Es gibt immer nur das Buch, das für ein bestimmtes Kind zu einem bestimmten Zeitpunkt genau das richtige ist. Und um dieses Buch zu finden, sollten Sie Ihr Kind immer mit einbeziehen.

Gehen Sie gemeinsam in die Bibliothek oder Buchhandlung und lassen Sie Ihr Kind in Ruhe aussuchen.

Auf www.lesestart.de und auf www.stiftungleesen.de können Sie sich regelmäßig über empfehlenswerte Neuerscheinungen auf dem Kinder- und Jugendmedienmarkt informieren.

Gemeinsames Lesen

- schafft Nähe,
- hilft Ihrem Kind, seine Gefühle auszudrücken,
- stärkt das soziale Verhalten,
- hilft Ihrem Kind sich zu konzentrieren,
- regt die Fantasie an

... und gemeinsames Lesen macht einfach ganz viel Spaß!

Gemeinsam alle Medien entdecken

*„Meine Kinder könnten Stunden mit dem Tablet verbringen. Zum Glück gibt es tolle Buch-Apps, die Spielen und (Vor-)Lesen super verbinden.“
(Sara, Mutter)*

Bücher-Apps, TV, DVDs und Computerspiele sind aus dem Alltag von Kindern im Grundschulalter nicht mehr wegzudenken. Um den richtigen Umgang mit diesen Medien zu lernen, gibt es ein paar hilfreiche Regeln.

Regeln sind wichtig:

- Legen Sie gemeinsam mit Ihrem Kind bestimmte Zeiten fest, zu denen es digitale Medien nutzen kann.
- Achten Sie darauf, dass die Inhalte der Medien dem Alter Ihres Kindes entsprechen.
- Wichtig ist, dass Sie sich als Eltern für die Medien, die Ihr Kind nutzt, interessieren. Lassen Sie sich z. B. einmal erklären, warum eine bestimmte Sendung oder ein Computerspiel so interessant ist, und schauen Sie sich diese Dinge gemeinsam an.
- Kinder können von allen Medien profitieren, wenn sie das Auswählen gelernt haben.

Ünlü **Lesestart** elçileri sesli okumaya destek veriyor

*Ranga Yogeshwar,
bilim gazetecisi ve kitap yazarı:*

“Sesli okumak, bilgi aktarımının en kişisel türüdür ve bu, sevgi ve açıklıkla şekillenmiştir. Çocuklarına sesli kitap okuyanlar onların meraklılığını uyandırır ve onlara hayatın kapılarını açar.”

The BossHoss, müzisyen:

“Okumak, bizzat bizim için çok önemlidir ve günlük yaşamın da vazgeçilmezidir. Ayrıca hepimiz elimize daha sık kitap almalıyız ve diğer şeyleri bir kenara bırakmalıyız. Bu nedenle küçük ve büyük kovboyların okurken kendilerini güvende hissetmeleri için Lesen Vakfı'nın çalışmalarını destekliyoruz!”

Nazan Eckes, televizyon sunucusu:

“Birçok çocuk ve genç, kitap okumayı zorunlu bir şeymiş gibi görüyor ve kitap okumanın son derece keyif verdiği, insanları ve hayatı daha iyi anlamada yardımcı olduğunu çok geç fark ediyorlar ya da hiç fark etmiyorlar. Bu ilginin kaybolmaması için kontrollü biçimde teşvik edilmesi lazım.”

Motsi Mabuse, dansçı:

“Okumak, kişinin kendi eğitimi açısından son derece önemlidir! Ben Güney Afrikalıyım ve bir başka dili öğrenmenin ne kadar önemli ama aynı zamanda ne kadar da zor olduğunu biliyorum. Okumak, bana bu konuda çok yardımcı oldu. Ayrıca kitap okurken dinlenebiliyor ve kafamı (stresli bir günün sonunda) tekrar rahatlatabiliyorum.”

İÇİNDEKİLER

Önsöz	16
Çocuklar (okumayı) öğrenmek istiyor!	18
İlkokul çocuklarına sesli okuma	20
Günlük aile hayatında okumayı teşvik	22
Kitaplara yaklaşın	24
Birlikte tüm medya araçlarını keşfedin	27

Bu el kitabı,
çeşitli dillerde
www.lesestart.de
adresinde mevcuttur.

Önsöz

Sevgili Veliler,

nihayet okul başlıyor! Çocuğunuzun okula başlaması, sizin için ve çocuğunuz için yeni ve heyecan verici bir hayat kesitinin başlangıcıdır. Aynı zamanda bu, özel bir zorluk teşkil eder. Çünkü okuldaki başarının temel taşı, ilk olarak aile içinde yerleştirilmeye başlanır.

Lesestart'ı belki de çocuk doktorunuzun muayenehanesine veya kütüphanenize yaptığınız ziyaretlerden biliyorsunuzdur. Bu güncel el kitabıçıyla (sesli) okuma konusunda size pratik bilgi ve öneriler sunmak istiyoruz.

Bundan sonra çocuğunuz okulda her gün harfler ve okumaya iç içe olacaktır. Ancak çocuğunuzun okuma sevgisini sürekli kılmak için bu tek başına yeterli olmayacağından emin olmalısınız. Bunun için sizin desteğinizde ihtiyacı var. Günlük yaşamda çocuğunuzun meraklılığını ve araştırma hevesini birlikte sürükleyici hikâyeler keşfederek teşvik edin.

Çocuğunuzun sorularına sabırla cevap verirseniz ve günlük yeni okul maceraları hakkında onunla konuşursanız, ona okumanın ve öğrenmenin oldukça eğlenceli olduğunu göstermiş olursunuz.

Sesli okumanın, ailenin günlük yaşamında bundan böyle devamlı yer alması çocuğunuzun yararınızdır. Çocuğunuz, artık kendi başına okumayı öğrense bile ona hikâyeler okumanıza, birlikte dergileri karıştırmanıza veya birlikte oynayarak başka medya araçlarıyla ilgilenmenize devam etmenizden mutluluk duyar. Böylece, çocuğunuza desteklemiş ve onun okulla iyi bir şekilde başa çıkmasına yardım etmiş olursunuz.

Size yeni Lesestart malzemeleriyle iyi eğlenceler diliyor, çocuğunuzla birlikte sürükleyici yeni maceralara dalmanız için el kitapçığında birçok bilgi bulacağınızı ümit ediyoruz. Birlikte okuma keyfi, iki katı okuma keyfi demektir; aynı zamanda bu, çocukların gelecekleri için önemli bir yatırımdır!

Eğitim ve
Araştırma Bakanlığı

Lesen Vakfı
Lesestart Ekibi

Çocuklar (okumayı) öğrenmek istiyor!

Sıra onlarda! Yeni birinci sınıflar,
heyecanlı ve biraz da gururlu!

Daha ilk bakışta birçok fark göze
çarpiyor. Bazı çocuklar uzun boylu,
bazıları ise daha kısa; bazıları oldukça
özgüvenli, bazıları ise biraz utangaç.

Ama tüm çocukların ortak bir yönü
var: Sonsuz merak içerisinde deler ve her
şeyi eksiksiz bilmek istiyorlar!

Merak en iyi temeldir

Çocuklar, dünyalarını keşfetmek ve
anlamak ister. Bunlar, okulda özellikle
kendi başına okumayı öğrenmek için
en iyi koşullardır. Siz de çocuğunuza,
örneğin sesli okuma yaparak evde
kolayca destekleyebilirsiniz.

ALIŞTIRMA TAVSİYESİ:

Buna ne uyuyor?

Çöl hakkında bir kitap okuduğu-
nuzda, birlikte "çöl" konusuna uyan
başka kavramlar da bulabilirsiniz
(örn. deve, kum, sıcak, vaha ...)

İyi örnekle ilerleyin

Çocuğunuz sizi okurken
gördüğünde, bu onun okumayı
öğrenme isteğini arttırr.

Sabahki gazeteyi okurken, bir dergiyi
karıştırırken veya sürüklejici bir poli-
siye romana veya bir romana göz gez-
dirirken de bu yapılabılır. Bir yemek
kitabında tarif aramak, bilgisayarda
bir şeyler okumak veya bir ders kitabı
okumak da bunlar arasına girer. Çocu-
ğunuz, yaptıklarınıza yoğun biçimde
odaklanır. Okuma konusunda da sizi
örnek almaya çalışacaktır.

Birçok ailede sesli okuma kadına düşen bir görevdir. Fakat babalar da çocukları için (okuma bakımından) önemli örneklerdir.

"Lisa, atlar hakkında bıkmadan her şeyi öğrenmek istiyor ..."

(Tom, baba)

İlgî uyandırın

Çocuğunuzun özel bir hobisi mi var veya belirli bir konuya (örn. hayvanlar veya hava durumu) mı ilgileniyor? Bu, okumaya olan ilgisini arttırmak için iyi bir çıkış noktasıdır.

İlgî gösterin

Çocuklar okudukları, duyduları veya televizyonda gördükleri hakkında konuşmayı sever. Çocuğunuza zaman ayırin ve bir hikayenin, bir sesli kitabın veya bir filmin içeriğini anlatmasına izin verin. Günlük aile hayatı da, birçok konuşma fırsatı sunar.

ALIŞTIRMA TAVSİYESİ:

Bu konuda ne düşünüyorsun?

Bir hikâyenin nasıl sonuçlandığını, neyin çocuğunuzun hoşuna gittiğini veya en çok hangi figürü sevdigini sorun.

Böylece çocuğunuzun okuma tutkusunu ve ne ile ilgilendiği konusunda bir fikir edinmiş olursunuz.

İlkokul çocuklarına sesli okuma

Sesli okuma: Ama ne?

Birinci sınıfı giden ve kendi başına okuyabilecek bir çocuğun okuduğu hikâyeler, başlarda kolaydır. Sesli okuma devam ettiğinizde, çocuğunuzun okuma isteğini teşvik etmiş olursunuz. Güncel araştırmalar, düzenli olarak kendilerine kitap okunan çocukların, okuma konusundan daha çok zevk aldılarını, daha sık okuduklarını ve okulda ortalama olarak daha başarılı olduklarını göstermiştir.

Özellikle ilkokulun ilk yılları için, sesli kitap okuma ile kendi başlarına kitabı okumanın birlikte yapılması idealdir.

Sesli okuma: Nasıl?

Çocuğunuza, komik ve sürükleyici hikâyeleri severek dinler. Canlı ve uygun bir ses tonu ile okuyun. Okuma yaparken sırayla değişterek veya ilk kelimeleri ve daha sonra küçük metinleri kendi okuması da çocuğunuza için çok eğlencelidir.

ALIŞTIRMA TAVSİYESİ:

Sen şusun ben de buyum ...

Hikâyedeki figürlere değişik sesler verin. Çocuğınız hikâyeyi biliyorsa, kendisi bir rol üstlenebilir. Böylece hikâyeyi sırayla okuyabilirsiniz.

Birlikte (sesli) okurken ve anlatırken çocuğunuza kendi başına okuma konusunda şu şekilde motive edebilirsiniz:

- Rahat, huzurlu ve sıcak bir atmosfer sağlayarak.
- Ona tüm dikkatinizi vererek.
- Onu dinleyerek.
- Birlikte okuma malzemesini seçerek.
- Metin uzunluğunu ve zorluk derecesini çok yavaş artırarak.
- Sırayla okuyarak.
- Çocuğunuza överecek.
- Olaya coşkulu yaklaşarak.

Unutmayın:

Her çocuk farklıdır ve zaman içerisinde değişen farklı isteklere ve ihtiyaçlara sahiptir. Çocuğunuzun neyi sevdiğini ve ona neyin iyi geldiğini en iyi siz bilirisiniz!

"Elias, kardeşlerine bir şeyler okuyabildiği için kendisiyle çok gurur duyuyor." (Nuran, anne)

Günlük aile hayatında okumayı teşvik

Dinlemek ve konuşmak

Dinlemek, dilin kendisine, yapısına ve içeliklerine erişim sağlar. Okuldaki kendi tecrübelerinizden bahsedin. Birinci sınıftayken neler hissettiğinizi çocuğunuza anlatarak okulda yaşı-

dıklarınızı anlamasını sağlarsınız. Bu önemlidir. Bu, çocuğunuzun kendini başkalarının yerine koyması için de ona yardımcı olacaktır.

Çocuğunuzla birlikte anlatarak, okuyarak veya onun bir şey anlatmasına izin vererek dil duygusunu ve anlatma hevesini öğretmiş olursunuz.

Dinlemesini iyi bilen bir çocuk, daha iyi konsantre olabilir. Okulda da bu konu önemlidir.

ALIŞTIRMA TAVSİYESİ: Dikkatli okuyun ve siz de katılın
Çocuğunuz, hikâyede geçen önemli kelimeleri duyduğunda bir ses çıkarabilir veya bir işaret yapabilir (örneğin, ana figürün adını duyduğunda alkışlayabilir).

"İspanyolca sesli okuma yapmayı ve şarkı söylememi daha çok seviyorum, kendimi en çok bu şekilde özgüvenli hissediyorum."
(Daniel, baba)

Birlikte şarkı söylemek, çocuğunuzun dil duygusunu ve dili kavramasını destekler.

Her dilde (sesli) okuma yapılır

Çocuğunuza birlikte, genellikle konuştuğunuz dilde sesli okuma yapın. Tanıdık bir dilde çocuğunu kendini güvende hisseder, yeni kelimeler öğrenir ve ilişkiler kurar.

Çocuğunuzun birlikte okurken ve anlatırken öğrendiği birçok şey belli bir dile bağlı değildir.

Farklı dillerdeki kitaplar, sesli kitaplar ve uygulamalar hakkında bilgileri www.lesestart.de adresinde de bulabilirsiniz.

Alışkanlıklar edinin

Bugünlerde, çocukların günlük yaşamları ve boş zamanları oldukça karışık. Günlük yaşamda, birlikte okuma ve sesli okuma keyfi için sakin dönemler olursa bu daha iyi. En iyisi, bunun için belirli saatler ayarlayın.

Önceden de olduğu gibi, çocuğunuz tekrarlananları sever ve bunlara ihtiyaç da duyar! Örneğin düzenli olarak haftada bir kez bir hikâyeyi sesli okuyun. Sesli okumayı akşamları yapmak, genelde bunun için iyi bir fırsatır.

Okula başlamış çocuklar için bu biraz daha kalın bir kitap olabilir. Birkaç dakika bunun için yeterlidir. Çocuk, devamının geleceğini nasıl bilir.

Örneğin, pazar günleri öğleden sonra hikâye anlatmaya ayıran veya sabahları gazetedeki çizgi romanı birlikte okuyun.

Kitaplara yaklaşın

Lesestart kitabı

Lesestart setindeki kitabı siz ve çocuğunuz fark ettiniz mi? Bu kitapla çocuğunuzun okumayı öğrenmesine katkı yapmak istiyoruz ve aynı zamanda günlük aile hayatındaki birlikte kitap okuma sevgisini güçlendirmek istiyoruz.

Lesestart için özel olarak geliştirilen bu kitapta, farklı metin türlerinde hikâyeler bulabilirsiniz. Bazı hikâyeler sesli okuma yapmak içindir, bazıları çocuğunuzun resimlerini adlandırdığı hikâyelerdir, bazıları da zamanla çocuğunuzun kendi başına okuyabileceği kısa cümlelerden oluşur.

Okumaya yeni başlayanlar için seriler

Çocuk kitabı çıkaran birçok yayınevi, okumaya yeni başlayanlar için özel seriler sunar. Birçok yayınevi, yönlendirme amacıyla kitapların hangi okuma seviyesine uygun olduğunu belirtir.

Örneğin sesli okuma yapmak için, ileri seviyedeki okuyuculara göre olan kitaplara da başvurabilirsiniz. Birinci sınıfların kendi başına okumaları için birinci okuma kademesindeki kitaplar uygundur.

Hikâyeler ve anlatımlar

Heyecanlı ve neşeli hikâyeler çocukların tarafından çok sevilmekte olup hem erkek hem kız çocuklarını da aynı şekilde hayran bırakmaktadır. Hayvanlar ya da çocuk çeteleri üzerine anlatımlar ile birlikte aile ve macera hikâyelerinde her çocuk kendini özdeşleştirdiği rolü bulur. Bu da okumayı öğrenmeye teşvik eder.

Öğretici kitaplar

Çocuklar için öğretici kitaplar, çoğu zaman hayal dünyasını geliştirici ve bilgilendiricidir. Aynı şekilde, okula yeni başlayanlar için, araştırmaya, yeni şeyler keşfetmeye, sesli okuma yapmaya ve ilk defa kendi başına okuyabilmeye davet eden birçok kitap ve seri mevcuttur. Bu kitaplar, çocukların soru sormaya ve düşünmeye sevk eder.

Çizgi romanlar ve dergiler

Birçok çocuk, çizgi romanları ve dergileri sever. Renkli görüntüsü, birçok resmi ve kısa hikâyeleri, tam da okumaya yeni başlayanlara hitap eder. Çocuk dergileri, bilgiyi eğlence ile bir araya getirir. Kısa hikâyeler, el işi önerileri, basit deneyler, bulmacalar ve oyunlar sayesinde çocuklar, birçok konu hakkında bilgi sahibi olur.

"Bence erkekler okumaya karşı isteksiz değil. Oğlumuz Juri ve arkadaşı Max, öğretici kitapları karıştırmayı çok seviyor."

(Marek, baba)

"Anna, eski resimli kitapların daki kelimeleri ve cümleleri artık kendi başına okuyabildiği için çok mutlu." (Maria, anne)

İyi bir çocuk kitabı nasıl bulunur?

Kesin olan bir şey var: "İyi" kitap diye bir şey yoktur! Yalnızca, belli bir çocuğa belli bir zaman diliminde uygun olan kitap vardır. Bu kitabı bulabilmek için de çocuğunuza kitap aramaya her zaman dahil etmeniz lazımdır.

Birlikte kütüphaneye veya kitabevine gidin ve çocuğunuzun rahat bir şekilde kitap seçmesine izin verin.

www.lesestart.de ve
www.stiftungleesen.de adreslerinde çocuk ve gençlik medya araçları alanında tavsiye edilen yeni yayınlar hakkında düzenli olarak bilgi alabilirsiniz.

Birlikte okumak

- Yakınlık sağlar
 - Çocuğunuza duygularını ifade etmede yardımcı olur
 - Sosyal davranışını güçlendirir
 - Çocuğunuzun konsantr olmasına yardımcı olur
 - Hayal gücünü geliştirir
- ... ve birlikte okumak çok keyif verir!

Birlikte tüm medya araçlarını keşfedin

"Çocuklarım saatlerce tabletle zaman geçirebiliyor. İyi ki oyun ve (sesli) okumayı süper bir şekilde bir araya getiren birçok harika kitabı uygulaması var." (Sara, anne)

İlkokul çağındaki çocukların günlük yaşamlarında kitabı uygulamaları, TV, DVD'ler ve bilgisayar oyunları olmazsa olmaz. Bu gibi medya araçlarının doğru kullanımıyla ilgili bazı yararlı kurallar vardır.

Kurallar önemlidir:

- Dijital medya araçlarını kullanabilmesi için çocuğunuza birlikte sabit zamanlar belirleyin.
- Medya araçlarının içeriklerinin, çocuğunuzun yaşına uygun olmasına dikkat edin.
- Çocuğunuzun kullandığı medya aracına, bir anne–baba olarak ilgi göstermeniz önemlidir. Örneğin çocuğunuzun belli bir programın veya bilgisayar oyununun neden bu kadar ilginç olduğunu anlatmasına izin verin ve birlikte bunlara bakın.
- Çocuklar, seçim yapmayı öğrendikten sonra her türlü medya aracından faydalana bilir.

Prominentni ambasadorzy projektu **Lesestart** angażują się na rzecz czytania dzieciom:

Ranga Yogeshwar, dziennikarz naukowy, autor książek:

» Czytanie dzieciom to najbardziej osobista forma przekazywania im wiedzy, nacechowana uczuciem i otwartością. Czytając swoim dzieciom budzimy w nich ciekawość i otwieramy im drzwi wiodące do różnych aspektów życia.«

The BossHoss, muzycy:

» Czytanie jest dla nas samych ogromnie ważne, a także niezbędne w codziennym życiu. Ale i poza tym powinniśmy wszyscy częściej sięgać po książki, by po prostu się zrelaksować. Dlatego wspieramy działalność fundacji Stiftung Lesen, aby mali i duzi kowboje czytając mocno siedzieli w siodle!«

Nazan Eckes, prezenterka telewizyjna:

» Wiele dzieci i młodzieży kojarzy czytanie z przymusem; zbyt późno lub w ogóle nie odkryją, że czytanie sprawia ogromną przyjemność i pomaga lepiej zrozumieć życie i ludzi. To zainteresowanie trzeba tylko świadomie wspierać, aby nie zanikło.«

Motsi Mabuse, tancerka:

» Czytanie jest niesamowicie ważne w procesie własnej edukacji! Pochodzę z RPA i wiem, jak ważne, ale i jak trudne jest nauczenie się innego języka. Czytanie bardzo mi w tym pomogło. Poza tym czytając mogę się odprężyć, co jest szczególnie ważne, gdy ma się za sobą dzień pełen stresu.«

TREŚĆ

Przedsłowie	30
Dzieci chcą się uczyć (czytać)!	32
Czytanie dzieciom uczęszczającym do szkoły podstawowej	34
Promowanie czytania w codziennym życiu rodziny	36
Zabieramy się za lekturę	38
Wspólnie odkrywamy wszystkie media	41

Niniejszy poradnik jest
dostępny w
 wielu innych językach
 na stronie
www.lesestart.de

Przedsłowie

Drodzy Rodzice,

nareszcie się zaczyna! Rozpoczęcie nauki szkolnej jest zarówno dla Was, jak i dla Waszego dziecka początkiem nowego, emocjonującego etapu życia – i zarazem niezwykłym wyzwaniem, gdyż podwaliny sukcesu w szkole tworzą się także na łonie rodziny.

Być może znacie już projekt Lesestart z odwiedzin w gabinecie swojego pediatry lub w miejscowościowej bibliotece. Niniejszym aktualnym poradnikiem pragniemy dać Wam praktyczne wskazówki i zachęty związane z tematyką czytania.

Od tej chwili Wasze dziecko będąc w szkole będzie miało codziennie do czynienia z literami i czytaniem. Samo to jednak nie wystarczy, by na trwałe obudzić w nim radość czytania. Aby tak się stało, będzie ono potrzebowało Waszego wsparcia. Wspierajcie ciekawość i pęd badawczy swojego dziecka na co dzień, wspólnie poznając ciekawe opowiadania.

Jeżeli będącie cierpliwie wsłuchiwać się w jego pytania i rozmawiać z nim o mnogości nowych przeżyć, jakich doznaje na co dzień w szkole, pokażecie, że czytanie i nauka sprawiają wiele przyjemności.

Dobrze będzie, jeśli czytanie na głos nadal będzie miało stałe miejsce w codziennym życiu Waszej rodziny. Bo chociaż Wasze dziecko uczy się czytać samodzielnie, to uwielbia, gdy nadal czytacie mu opowiadania, wspólnie przeglądacie czasopisma czy też razem w formie zabawy zajmujecie się innymi medianami. W ten sposób wspieracie swoje dziecko i pomagacie mu w dobrym radzeniu sobie w szkole.

Życzymy Wam wiele radości w korzystaniu z nowych materiałów Lesestart i mamy nadzieję, że znajdziecie w poradniku wiele wskazówek, by wraz z dzieckiem zanurzyć się w wir nowych, emocjonujących przygód czytelniczych. Wspólna radość czerpana z czytania to radość podwójna – oraz ważna inwestycja w przyszłość Waszych dzieci!

Federalne Ministerstwo Oświaty
i Badań Naukowych

Zespół „Lesestart”
fundacji
„Stiftung Lesen”

Dzieci chcą się uczyć (czytać)!

Oto oni: świeżo upieczeni pierwszoklasici i pierwszoklasistki, podekscytowani, a także odrobinę dumni!

Już na pierwszy rzut oka widzimy wiele różnic: niektóre dzieci są duże, inne dość małe, jedne są bardzo pewne siebie, a pozostałe mniej lub bardziej nieśmiałe.

Ale jest coś, co wszystkie dzieci łączy: są nieskończonym ciekawe i chcą wszystko bardzo dokładnie wiedzieć!

Ciekawość to podstawa

Dzieci pragną odkrywać i rozumieć swój świat. To są najlepsze przesłanki ku temu, by będąc w szkole m.in. samodzielnie uczyć się czytać. Może się je w tym z łatwością wesprzeć w domu, na przykład czytając im.

PORADA:

Co do tego pasuje?

Kiedy czytacie książkę o pustyniach, zbieracie wspólnie kolejne pojęcia, które pasują do tematu „pustynia” (np. wielbłąd, piasek, gorąco, oaza ...)

Dawajcie dobry przykład

Gdy dziecko widzi Was czytających książki, wzmagają to w nim chęć, by nauczyć się czytać.

Może to być czytanie porannej gazety, przeglądanie czasopism, zaczytywanie się w emocjonujących kryminałach czy powieściach. Podobnie rzeczą ma się z szukaniem recept w książkach kucharskich, czytaniem na komputerze czy specjalistycznych opracowań. Mocnym kierunkowskazem dla Waszego dziecka jest to, co robicie. Będzie też starało się naśladować Was w czytaniu.

W wielu rodzinach czytanie dzieciom należy do obowiązków kobiet. Ale i ojcowie są ważnym wzorem do naśladowania (w zakresie nawyków czytelniczych).

„Lisa chce wszystko wiedzieć o koniach, nigdy nie ma dosyć wieǳy na ten temat ...” (Tom, ojciec)

Wzbudzajcie zainteresowanie

Wasze dziecko ma jakieś szczególne hobby albo interesuje się konkretnym zagadnieniem, np. zwierzętami czy pogodą? Jest to dobry punkt wyjścia, aby wzmocić jego zainteresowanie czytaniem.

Wykazujcie zainteresowanie

Dzieci uwielbiają mówić o tym, co przeczytały, usłyszały lub zobaczyły w telewizji. Zarezerwujcie sobie czas i poproście o opowiedzenie treści któregoś z opowiadań, jakiegoś audiobooka czy filmu. Również codzienne życie rodziny dostarcza wielu okazji do rozmów.

PORADA:

Co Ty na to?

Zapytaj, jak skończyło się dane opowiadanie, co dziecku się spodobało albo którą z postaci szczególnie polubiło.

W ten sposób dowiecie się czegoś na temat preferencji czytelniczych dziecka oraz o tym, co je nurtuje.

Czytanie dzieciom uczęszczającym do szkoły podstawowej

Co czytać dzieciom?

Początkowo opowiadania, które dziecko z pierwszej klasy samodzielnie potrafi przeczytać, są utrzymane w prostej konwencji. Kontynuując czytanie dziecku możecie spotęgować jego chęć do czytania. Aktualne badania dowodzą, że dzieci, którym się regularnie czyta, bardziej lubią czytanie, częściej czytają i generalnie lepiej radzą sobie w szkole.

Łączenie czytania dziecku z czytaniem samodzielnym jest idealnym rozwiązaniem zwłaszcza w pierwszych latach szkoły podstawowej.

Jak czytać dzieciom?

Wasze dziecko lubi słuchać zabawnych albo emocjonujących opowiadań. Czytajcie z życiem i odpowiednią intonacją. Dużą przyjemność sprawi mu też zmiana ról podczas czytania, czyli samodzielne czytanie pierwszych słów, a później niewielkich fragmentów tekstu.

PORADA:

Ty jesteś ..., a ja jestem ...

Sprawcie, by postacie z opowiadania mówiły różnymi głosami. Jeżeli dziecko zna treść opowiadania, będzie mogło samo objąć którąś z ról. W ten sposób będziecie czytać opowiadanie na zmianę.

Podczas wspólnego czytania i opowiadania motywujecie dziecko do samodzielnego czytania, gdy:

- tworzycie rozluźnioną, przyjemną, przytulną atmosferę.
- poświęcacie mu całą swoją uwagę.
- słuchacie, co mówi.
- wspólnie z nim wybieracie, co będziecie czytać.
- bardzo powoli zwięksacie długość i stopień trudności tekstu.
- czytacie na zmianę.
- chwalicie swoje dziecko.
- z zapałem skupiacie się na czytaniu.

Nie zapomnijcie:

Każde dziecko jest inne i ma różne pragnienia i potrzeby, które zmieniają się na przestrzeni czasu. Wy wiecie najlepiej, co Wasze dziecko lubi i co mu służy!

„Elyas jest bardzo dumny, że może coś przeczytać swojemu rodzeństwu.”
(Nuran, mama)

Promowanie czytania w codziennym życiu rodziny

Słuchamy i mówimy

Słuchanie samo w sobie to dobry wstęp do poznawania języka, jego struktury i niuansów. Opowiadajcie o własnych doświadczeniach ze szkoły. Jest to ważne po to, aby Wasze dziecko uzyskało wyobrażenie o tym,

jak Wam samym powodziło się w pierwszej klasie. Pomoże to dziecku wczuwać się w inne osoby.

Opowiadając wraz z dzieckiem, wspólnie z nim czytając lub prosząc je o opowiedzenie czegoś szkolnicie jego wyczucie językowe i chęć opowiadania.

Dziecko, które potrafi dobrze słuchać, potrafi też lepiej się skupić, co jest ważne także w szkole.

PORADA:

Uważne uczestnictwo

Słysząc ważne słowa użyte w opowiadaniu dziecko może robić jakieś dźwięki albo dawać znaki (np. klaskać słysząc imię głównej postaci).

„Najbardziej lubię czytać i śpiewać po hiszpańsku, bo w tym języku czuję się najpewniej.” (Daniel, ojciec)

Wspólne śpiewanie wspomaga wyczucie językowe i rozumienie mowy przez dziecko.

Czytać (dzieciom) można w każdym języku

Czytajcie wspólnie z dzieckiem w języku, w którym zwykle z nim rozmawiacie. Słysząc dobrze znane brzmienie mowy dziecko dobrze się czuje, przyswaja nowe zwroty i wyrażenia oraz tworzy korelacje słów.

Wiele z tego, czego dziecko uczy się podczas wspólnego czytania i opowiadania nie jest związane z konkretnym językiem.

Wiele porad dotyczących książek, audiobooków czy aplikacji w różnych językach znajdziecie też na stronie www.lesestart.de

Twórcie rytuały

W obecnych czasach zarówno codzienne życie, jak i czas wolny dzieci są wypełnione natłokiem zdarzeń. Tym lepiej jest, gdy na co dzień są też spokojne chwile, które bardzo dobrze nadają się do tego, by wspólnie cieszyć się lekturą. Najlepiej wyznaczcie na to stałą porę.

Wasze dziecko nadal uwielbia rytuały, których zresztą potrzebuje! Czytajcie np. regularnie w ciągu tygodnia jedno opowiadanie. Często dobra okazja ku temu pojawi się wieczorem.

W przypadku pierwszoklasistów mogą to już być dłuższe książki. Kilka minut wystarczy – bo dziecko wie, że będzie ciąg dalszy.

Wykorzystujcie np. niedzielne popołudnia na opowiadanie różnych historii albo czytajcie ranem wspólnie komiksy z gazet.

Zabieramy się za lekturę

Książka Lesestart

Czy zauważyliście, że w zestawie Lesestart jest książka? Włączając ją do zestawu pragniemy wesprzeć Wasze dziecko w nauce czytania i jednocześnie wzmaczyć radość, jakiej przysparza Wam wspólne czytanie na co dzień w domu.

W książce opracowanej specjalnie z myślą o projekcie Lesestart znajdziecie opowiadania reprezentujące różne rodzaje tekstu: raz będzie to opowiadanie do czytania na głos, innym razem opowiadanie zawierające ilustracje, którym dziecko będzie dawało nazwy, albo też zawierające krótkie zdania, które Wasze dziecko po pewnym czasie będzie umiało samodzielnie przeczytać.

Cykle lektur wstępnych

Wiele wydawnictw książek dla dzieci oferuje specjalne cykle dla początkujących czytelników. Dla orientacji często podają one poziom umiejętności czytelniczych, któremu odpowiada treść danej książki.

W celu poczytania dziecku możecie już sięgać po tytuły przeznaczone dla zawsasowanego czytelnika, natomiast do samodzielnego czytania przez pierwszoklasistów nadają się tytuły zaliczane do pierwszego poziomu umiejętności.

Historie i opowiadania

Emocjonujące i zabawne historie są przez dzieci szczególnie lubiane, zachwycając w równym stopniu

chłopców, jak i dziewczynki. W opowiadaniach traktujących na przykład o zwierzętach czy dziecięcych ferajnach, a także w historiach rodzinnych czy przygodowych każde dziecko znajdzie jakąś postać, z którą będzie się mogło utożsamiać, co z kolei zmotywuje je do nauki czytania.

Książki popularnonaukowe

Książki popularnonaukowe dla dzieci często są nie tylko pouczające, lecz także pełne fantazji. Zwłaszcza z myślą o pierwszoklasistach istnieje wiele tytułów i cykli, które zapraszają do odkrywania, zdumiewania się, czytania zarówno dziecku, jak i podejmowania przez nie samodzielnych prób czytelniczych. Są one dla dzieci zachętą do zadawania pytań oraz do refleksji.

Komiksy i czasopisma

Wiele dzieci uwielbia komiksy i czasopisma. Ich barwna szata graficzna, mnogość ilustracji i zwięzłość tekstu przemawiają zwłaszcza do początkujących czytelników. Dziecięce czasopisma łączą informacje z zabawą, przekazując wiedzę o wielu tematach w formie niewielkich opowiadań, zachęt do majsterkowania, prostych eksperymentów, zagadek i gier.

„No więc ja uważam, że chłopcy wcale nie są niechętni do czytania. Nasz Juri i jego kolega Max lubią zaglądać do książek popularnonaukowych.” (Marek, ojciec)

„Anna uważa, że to jest super, że potrafi teraz sama czytać słowa i zdania ze swoich starych książek z obrazkami.” (Maria, mama)

Jak znaleźć dobre książki dla dzieci?

Jedno jest pewne: „Dobrej” książki nie ma! Są tylko książki, które są idealną lekturą dla konkretnego dziecka w konkretnym momencie. I aby znajdować takie książki, powinniście angażować dziecko w ich poszukiwanie.

Chodźcie wspólnie do biblioteki czy księgarni i pozwólcie dziecku, by spokojnie sobie coś wybrało.

Na stronach www.lesestart.de oraz www.stiftunglese.de możecie regularnie zasięgać informacji o godnych polecenia nowościach wydawniczych ukazujących się na rynku mediów dla dzieci i młodzieży.

Wspólne czytanie:

- tworzy atmosferę bliskości,
- pomaga dziecku wyrażać uczucia,
- umacnia zachowania prospołeczne,
- pomaga dziecku się skupić,
- pobudza wyobraźnię

... a poza tym wspólne czytanie to wielka frajda!

Wspólnie odkrywamy wszystkie media

„Moje dzieci mogłyby spędzać całe godziny z tabletem. Na szczęście istnieją wspaniałe aplikacje książkowe, które świetnie łączą zabawę z czytaniem.” (Sara, mama)

Aplikacje książkowe, telewizja, płyty DVD i gry komputerowe to nieodłączna część codziennego życia dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Istnieje kilka pomocnych zasad, których przestrzeganie pozwoli nauczyć się właściwego obchodzenia z tymi mediumami.

Zasady są ważne:

- Ustalcie wraz z dzieckiem określone pory, w których może ono korzystać z mediów cyfrowych.
- Zwróćcie uwagę, aby treści przekazywane w mediach były odpowiednie do wieku dziecka.
- Ważne jest to, abyście jako rodzice interesowali się mediumi, których używa Wasze dziecko. Poproście czasem kogoś, by Wam np. wy tłumaczył, dlaczego określone programy czy gry komputerowe są tak interesujące, i wspólnie je oglądajcie.
- Dzieci mogą odnieść pożytek z korzystania z wszystkich mediów, jeżeli nauczą się dokonywać właściwych wyborów.

Знаменитые посланники проекта **Lesestart** выступают в поддержку чтения вслух:

*Ранга Йогешвар, научный журналист и автор книг:
«Чтение вслух – это самый личный способ передачи знаний, характеризующийся симпатией и открытостью. Тот, кто читает своим детям вслух, пробуждает в них любопытство и открывает им двери в жизнь.»*

*Группа «The BossHoss», музыканты:
«Чтение лично для нас невероятно важно, это неотъемлемая часть нашей повседневной жизни. Да и, кроме того, нам всем стоило бы чаще брать в руки книгу и просто отключаться. Поэтому мы поддерживаем работу Фонда «Lesen», чтобы маленькие и большие ковбои прочно держались в седле в процессе чтения!»*

*Назан Экес, телеведущая:
»Многие дети и подростки ассоциируют чтение с принуждением, они слишком поздно осознают или вообще не осознают, что чтение приносит невероятно много удовольствия и помогает лучше понимать жизнь и людей. Нужно только целенаправленно способствовать развитию этого интереса, чтобы его не потерять.«*

*Мотси Мабузе, танцовщица:
«Чтение невероятно важно для самообразования! Я родом из Южной Африки и знаю, как важно, но также и как сложно учить другой язык. Чтение мне очень в этом помогло. Кроме того, в процессе чтения я могу расслабиться и отвлечься после трудного дня.»*

Иллюстрации: ©Herby Sachs, ©Olaf Heine, Universal Musik, ©Immo Fuchs, ©Olivier Favre

СОДЕРЖАНИЕ

Предисловие	44
Дети хотят учиться (читать)!	46
Чтение вслух для учеников начальной школы	48
Стимулирование чтения в семейных буднях	50
Вперед к книгам	52
Вместе открывать все коммуникативные средства	55

Эти советы можно
найти на многих дру-
гих языках на
www.lesestart.de

Предисловие

Дорогие родители,

наконец-то свершилось! Школа для Вас и Вашего ребенка является началом нового, волнительного жизненного этапа – и в то же время особым испытанием. Ведь фундамент успешного обучения в школе не в последнюю очередь закладывается семьей.

Возможно, Вы уже узнали о программе «Lesestart» при посещении Вашего детского врача или библиотеки. В нашем руководстве Вы найдете практические рекомендации по теме чтения (вслух).

С этого момента Ваш ребенок каждый день в школе будет иметь дело с буквами и чтением. Но чтобы пробудить в нем радость чтения на долгое время, одного лишь этого недостаточно. Для этого ему нужна Ваша поддержка. Стимулируйте любопытство и исследовательский дух Вашего ребенка каждый день, вместе открывая для себя захватывающие истории.

Если Вы будете терпеливо отвечать на его вопросы и обсуждать с ним события школьных будней, Вы покажете, что чтение и учеба доставляют массу удовольствия.

Хорошо, если чтение вслух по-прежнему будет занимать прочное место в Ваших семейных буднях. Даже если теперь Ваш ребенок учится читать самостоятельно, он любит, когда Вы продолжаете читать ему истории вслух, вместе с ним листаете журналы или в игровой форме используете другие коммуникативные средства. Таким образом Вы поддерживаете ребенка и помогаете ему хорошо ориентироваться в школе.

Мы желаем Вам радости в работе с новыми материалами программы «Lesestart» и надеемся, что Вы найдете здесь много советов, чтобы погрузиться с Вашим ребенком в новое читательское приключение. Совместное удовольствие от чтения – это двойное удовольствие и важная инвестиция в будущее Ваших детей!

Федеральное министерство
образования и научных
исследований

Команда проекта «Lesestart»
фонда «Lesen»

Дети хотят учиться (читать)!

И вот они: свежеиспеченные первоклассники, взволнованные и немножко гордые!

Уже с первого взгляда можно отметить много отличий: одни дети высокие, другие скорее низкие, одни очень самоуверенные, другие скорее немного робкие. Но всех детей объединяет одно: Они безгранично любопытны и хотят все знать!

Любопытство – самая лучшая основа

Дети хотят открывать свой мир и понимать его. Это является самой лучшей предпосылкой, чтобы в школе, среди прочего, учиться читать самостоятельно. При этом Вы легко можете дома поддержать своего ребенка, например, читая для него вслух.

Будьте хорошим примером

Если Ваш ребенок видит Вас за чтением, это усиливает его желание научиться читать.

СОВЕТЫ К ДЕЙСТВИЮ: Что подходит?

Если Вы читаете книгу о пустыне, вместе соберите термины, подходящие к теме «Пустыня» (например, верблюд, песок, жарко, оазис...)

Это может быть чтение утренней газеты, просмотр журнала, смакование увлекательного детектива или романа. Поиск рецепта в поваренной книге, чтение за компьютером или отраслевого справочника также относятся к этому. Ваш ребенок сильно ориентируется на то, что делаете Вы. Он также будет стараться подражать Вам в вопросе чтения.

Во многих семьях чтение вслух – женское дело. Но отцы также являются важным примером (чтения).

«Лиза хочет знать всё о лошадях, ей все время мало ...»
(Том, отец)

Пробудить интерес

У Вашего ребенка есть особенное хобби или он интересуется определенной темой, например, животными или погодой? Это хороший отправной пункт для усиления интереса к чтению.

Проявить интерес

Дети любят говорить о том, что они прочитали, услышали или увидели по телевизору. Уделите им времени и дайте рассказать содержание истории, аудиокниги или фильма. Семейные будни также предлагают массу поводов для беседы.

СОВЕТЫ К ДЕЙСТВИЮ:
Что ты думаешь об этом?

Спросите, чем закончилась история, что особенно понравилось Вашему ребенку и какой персонаж ему особенно понравился.

Так Вы сможете узнать о читательских предпочтениях Вашего ребенка и о том, что его заботит.

Чтение вслух для учеников начальной школы

Чтение вслух: что?

Истории, которые ребенок может читать самостоятельно в первом классе, поначалу очень просты. Если Вы продолжите читать ему вслух, Вы можете стимулировать желание Вашего ребенка читать. Актуальные исследования показывают, что дети, которым регулярно читают вслух, испытывают больше радости от чтения, читают чаще и в среднем лучше учатся в школе.

Чтение вслух: Как?

Ваш ребенок с удовольствием слушает веселые или захватывающие истории. Читайте живо, с соответствующей интонацией. Ему также доставляет огромное удовольствие меняться с Вами в процессе чтения и самостоятельно читать первые слова, а затем и небольшие тексты.

Особенно для первых лет в начальной школе идеальна комбинация чтения вслух и самостоятельно.

СОВЕТЫ К ДЕЙСТВИЮ:

Ты – это ..., а я – это ...

Озвучивайте персонажи истории разными голосами. Если Ваш ребенок знает историю, он может сам играть какую-нибудь роль. Так Вы сможете читать историю по очереди.

Во время совместного чтения (вслух) и рассказывания

Вы мотивируете своего ребенка к самостояльному чтению, если Вы

- создаете непринужденную, приятную и уютную атмосферу.
- уделяете ему все Ваше внимание.
- слушаете его.
- вместе с ним выбираете материал для чтения.
- увеличиваете длину текста и степень сложности очень медленно.
- читаете по очереди.
- хвалите Вашего ребенка.
- участвуете в деле с восторгом.

Не забывайте:

Каждый ребенок индивидуален, с различными желаниями и потребностями, которые меняются с течением времени. Вы лучше всех знаете, что нравится Вашему ребенку и что для него хорошо!

«Элиас очень гордится тем, что может читать вслух своим братьям и сестрам.» (Нуран, мать)

Стимулирование чтения в семейных буднях

Слушать и говорить

Способность слушать открывает доступ к языку как таковому, к его структуре и тонкостям. Рассказывайте о своем школьном опыте.

СОВЕТЫ К ДЕЙСТВИЮ: Внимательно слушать и соучаствовать

К важным словам из рассказа Ваш ребёнок может производить какой-то шум или делать какой-то знак, когда он слышит это слово (например, хлопать, когда слышит название главной фигуры).

Важно, чтобы Ваш ребенок мог почувствовать, что Вы сами переживали в первом классе. Это поможет Вашему ребенку становиться на место других.

Рассказывая что-то своему ребенку, читая вместе с ним или побуждая его что-то рассказать Вам, Вы упражняете его чувство языка и удовольствие от рассказывания.

Ребенок, который умеет хорошо слушать, также может лучше концентрироваться. Это также важно для школы.

«Я охотнее всего читаю и пою на испанском языке, так я чувствую себя увереннее всего.»

(Даниэль, отец)

Совместное пение поддерживает чувство языка и понимание речи Вашим ребенком.

Чтение (вслух) возможно на любом языке

Читайте вслух своему ребёнку на том языке, на котором Вы обычно с ним разговариваете. При звуках знакомой речи Ваш ребенок чувствует себя комфортно, учит новые слова и создает взаимосвязи.

Многое из того, что Ваш ребёнок изучает при совместном чтении вслух и рассказывании, не связано с определённым языком.

Больше советов к книгам, аудиокнигам и приложениям на разных языках Вы найдете на www.lesestart.de

Создавать ритуалы

Будни и свободное время детей в наше время довольно неспокойные. Тем лучше, если в будни есть спокойные фазы, которые очень хорошо подходят для совместного чтения. Лучше всего делать это всегда в определенное время.

Ваш ребенок по-прежнему любит ритуалы и нуждается в них! Например, читайте ему регулярно в течение недели одну историю. Зачастую вечером можно найти для этого хорошую возможность.

Для первоклассников спокойно можно выбирать более длинную историю. Пары минут достаточно – ведь ребенок будет знать, что продолжение следует.

Используйте, к примеру, воскресные вечера для рассказывания историй или вместе читайте по утрам газетные комиксы.

Вперед к книгам

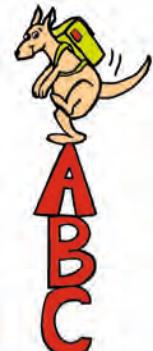
Книга «Lesestart»

Вы и Ваш ребенок уже нашли для себя книгу из набора «Lesestart»? С ее помощью мы хотим поддержать Вашего ребенка в обучении чтению и в то же время усилить Вашу радость от совместного чтения в семейных буднях.

В книге, специально разработанной для программы «Lesestart», Вы найдете истории самых различных жанров: и истории для чтения вслух, и с картинками, которым Ваш ребенок должен дать названия, и с короткими предложениями, которые Ваш ребенок через какое-то время сможет читать сам.

Первые читательские серии

Многие детские издательства предлагают для начинающих специальные серии книг. В качестве ориентира эти издательства указывают, для какого читательского уровня предназначены книги. Для чтения вслух Вы можете выбирать книги даже для умелых читателей. Для самостоятельного чтения для первоклассников годятся книги первого читательского уровня.

Рассказы и повести

Увлекательные и весёлые рассказы особенно любят дети, и ими одинаково увлекаются мальчики и девочки. В повестях, напри-

мер, о животных или жизни детей и в семейных и приключенческих рассказах каждый ребёнок найдёт свой личный пример для подражания. Это мотивирует к обучению чтению.

Научно-популярные книги

Детские научно-популярные книги зачастую очень красочны и информативны. Именно для первоклассников имеется множество серий и отдельных изданий, обещающих удивительные открытия и приглашающих к чтению вслух и первому самостоятельному чтению. Они побуждают детей задавать вопросы и размышлять.

Комиксы и журналы

Многие дети любят комиксы и журналы. Пестрое оформление, множество рисунков и короткие тексты нравятся именно начинающим читателям. Детские журналы соединяют информацию с развлечением. При помощи небольших историй, советов по изготовлению поделок, простых экспериментов, загадок и игр они сообщают знания по многим темам.

«Ну, я не считаю мальчишек нелюбителями книг. Наш Юрий и его друг Макс с удовольствием копаются в научно-популярных книгах.» (Марек, отец)

«Анна считает, что это просто супер, что теперь она может самостоятельно читать слова и предложения в своих старых книжках с картинками.» (Мария, мать)

Как найти хорошую детскую книжку?

Очевидно одно: «хороших» книг нет! Всегда есть лишь книга, которая будет правильной для определенного ребенка в определенный момент. Чтобы найти такую книгу, Вам стоит всегда привлекать к этому и ребенка.

Пойдите вместе в библиотеку или книжный магазин и дайте ребенку спокойно выбрать.

На www.lesestart.de и на www.stiftunglesen.de

Вы можете регулярно получать информацию о рекомендуемых новинках на детском и юношеском медийном рынке.

Совместное чтение

- сближает,
 - помогает Вашему ребенку высказывать свои чувства,
 - улучшает социальное поведение,
 - помогает Вашему ребенку концентрироваться,
 - стимулирует фантазию
- ... и совместное чтение просто приносит много радости!

Вместе открывать все электронные средства

«Мои дети могут часами сидеть с планшетом. К счастью, есть прекрасные книжные приложения, хорошо сочетающие в себе игры и чтение (вслух).» (Сара, мать)

Невозможно представить себе будни школьников без книжных приложений, ТВ, DVD и компьютерных игр. Чтобы научить детей правильному обращению с ними, есть несколько полезных правил.

Правила важны:

- Установите вместе с Вашим ребенком определенное время, когда могут использоваться электронные средства.
- Обращайте внимание на то, чтобы содержание соответствовало возрасту Вашего ребенка.
- Важно, чтобы Вы как родители интересовались теми электронными средствами, которыми пользуется ребенок. Попросите объяснить, к примеру, почему определенная передача или компьютерная игра настолько интересны, и просмотрите их вместе.
- Дети могут извлекать пользу из любых электронных средств, если научатся делать выбор.

Diesen Ratgeber finden Sie
in 13 weitere Sprachen übersetzt
zum Download unter
[www.lesestart.de!](http://www.lesestart.de)

Bu el kitabığının
13 farklı dilde çevirilerini
www.lesestart.de
adresinden indirebilirsiniz!

Niniejszy poradnik mogą Państwo
pobrać ze strony www.lesestart.de
w tłumaczeniach na
13 kolejnych języków!

Это руководство по
чтению вслух Вы можете скачать в переводе
еще на 13 других языков на сайте
[www.lesestart.de!](http://www.lesestart.de)

Ausführliche Infos im Internet:
www.lesestart.de

Kontaktadresse

Stiftung Lesen | Römerwall 40 | 55131 Mainz
Kostenfreie Lesestart-Servicehotline: 0800 – 3103103
E-Mail: info@lesestart.de

Komm, wir lesen!
Ein Ratgeber für Eltern mit Kindern in der ersten Klasse

Impressum

Herausgeber und Verleger: Stiftung Lesen, Römerwall 40, 55131 Mainz | Verantwortlich: Dr. Jörg F. Maas | Programme: Sabine Uehlein |
Projektleitung: Sabine Bonewitz | Redaktion: Ulrike Annick Weber | Grafik/Illustration/Druckvorstufe: Hildegarde Müller |
Übersetzungen: Engin GmbH, Frankfurt | Fotos: Tamara Jung-König, außer S. 10/24/38/52: Oliver Rüther, S. 2: asife/Fotolia.com |
Druck: pva, Druck und Medien-Dienstleistungen GmbH, Industriestraße 15, 76829 Landau in der Pfalz
Auflage: 800.000

©Stiftung Lesen 2018

www.facebook.com/Lesestart

•Besuchen Sie „Lesestart“ auf Facebook •“Lesestart” – Okumaya başlama Facebook sayfasını ziyaret edin •Odwiedź „Lesestart“ na Facebooku •Посетите «Lesestart» на Facebook!